

тор близько 400 наукових статей, 12 монографій, зокрема: «Геологія нафти і газу Карпат» (1962), «Закономірності нафтогазоносності Передкарпатського і Закарпатського прогинів» (1969, у співавт.), «Геологія і геохімія нафти і газу» (1990), був відповідальним редактором республіканського міжвідомчого збірника «Геологія і геохімія горючих ископаємих» (1965–1984), входив до редколегій низки наукових видань.

Г.Н. Доленко — лауреат Державної премії УРСР (1971), премії ім. В.І. Вернадського АН УРСР (1977), його нагороджено орденами та медалями.

Підготовлено Ю.І. МУШКАЛО

Радіотелескоп «FAST»

25 вересня 2016 р. — розпочав роботу найбільший в світі радіотелескоп «FAST» у Китаї.

25 вересня 2016 р. — Міжнародна академія астрономіки під час свого 67-го Конгресу в м. Гвадалахара (Мексика) нагородила тритомне видання «Dark energy and dark matter in the Universe», опубліковане Видавничим домом «Академперіодика» НАН України в 2013–2015 рр., у номінації «Найкраща книга в галузі фундаментальних

наук 2016». До складу авторського колективу увійшли науковці Львівського університету, Інституту прикладних проблем механіки і математики НАН України, Інституту теоретичної фізики НАН України, Одеського національного університету, Радіоастрономічного інституту НАН України, Київського університету, Харківського фізико-технічного інституту, Інституту ядерних досліджень НАН України і Головної астрономічної обсерваторії НАН України.

27 вересня 2016 р. — у Мексиці вперше в світі народилася дитина «від трьох батьків» у результаті штучного запліднення.

28 вересня 2016 р. — Ілон Маск, засновник і власник компанії SpaceX, представив програму колонізації людиною Марсу на 40–100 років. Перший космічний корабель, за планами винахідника, буде побудовано протягом найближчих чотирьох років.

30 вересня 2016 р. — завершено 12-річну місію космічного апарата «Розетта» (спільний проект Європейського космічного агентства та NASA), спрямованого до комети Чурюмова — Герасименко.

5 жовтня 2016 р. — американська компанія «Боїнг» заявила про намір випередити компанію SpaceX Ілона Маска щодо першого польоту людини на Марс.

7 жовтня 2016 р. — вчені з Національної лабораторії імені Е. Лоуренса в Берклі (США) опублікували в журналі «Science» доповідь про створення найменшого в світі транзистора з довжиною затвора 1 нанометр.

9 листопада 2016 р. — зоологи зі США, застосовуючи радіопередавач, встановили, що кажани *Tadarida brasiliensis* розвивають найбільшу горизонтальну швидкість серед тварин на Землі — до 160 км/год.

«Укриття-2»

29 листопада 2016 р. — на Чорнобильській атомній станції завершено найвідповідальніший етап будівництва нового безпечного конфайнмента, об'єкта «Укриття-2». Багатотонна сталева арка, яку почали будувати в 2012 р., повністю накрила бетонний саркофаг зруйнованого вибухом 4-го енергоблоку. Аналога таких робіт не було в світовій практиці. Ширина арки становить 257 м, висота — 108 м, довжина — 150 м, вага конструкції — 29 000 т, час експлуатації — 100 років. Вартість проекту — 2,15 млрд євро.

Остаточне введення в експлуатацію триватиме не менше 12 місяців. Згідно з контрактом, всі роботи повинні завершитися до кінця 2017 року.

15 грудня 2016 р. — Міністерство освіти і науки України спільно з компанією «Clarivate Analytics» (науковий підрозділ компанії «Thomson Reuters») та Національною академією наук України відзначили нагородами «Лідер науки України 2016. Web of Science award» найвпливовіших учених, наукові журнали та організації України.

Номінація «Вчений України. За значні успіхи» (за особистий внесок вченого в науку). Г.В. Ельська (Інститут молекулярної біології і генетики НАН України). О.О. Криштал (Інститут фізіології НАН України). В.І. Лушак (Прикарпатський університет). О.В. Ситар (Київський університет). О.П. Демченко (Інститут біохімії НАН України). О.В. Ярошук (Інститут фізики НАН України). Є.А. Єлісєєв (Інститут проблем матеріалознавства НАН України). С.О. Єсилевський (Інститут фізики НАН України). Ю.І. Ізотва (Головна астрономічна обсерваторія НАН України). С.Г. Шарапов (Інститут теоретичної фізики НАН України). С.Л. Просвірнін (Радіоастрономічний інститут НАН України). Т.О. Ярошенко (Національний університет «Києво-Могилянська академія»). С.В. Мединець (Одеський університет).

Номінація «Вчений України. За надзвичайні досягнення» (автори, які мають 5 і більше високо цитованих публікацій). І.М. Бондаренко (19 публікацій, клінічна медицина, Дніпропетровська медична академія). О.М. Пархоменко (10 публікацій, клінічна медицина, Інститут кардіології). О.О. Броварець (7 публікацій, молекулярна біологія, Інститут молекулярної біології і генетики НАН України). Д.М. Говорун (7 публікацій, молекулярна біологія, Інститут молекулярної біології і генетики НАН України). В.П. Гусинін (5 публікацій, фізика, Інститут теоретичної фізики НАН України).

Номінація «Наукові журнали України» (міжнародне визнання). «Symmetry, Integrability and Geometry: Methods and Applications» (Інститут математики НАН України). «Ukrainian Journal of Physical Optics» (Інститут фізичної оптики).

Номінація «Продуктивність, ефективність та інтегрованість у світову науку». Київський університет (найпродуктивніший університет за кількістю публікацій). Харківський фізико-технічний інститут (найпродуктивніша наукова академічна установа за кількістю публікацій). Інститут теоретичної фізики (найбільш цитована наукова академічна установа за нормалізованими показниками). Прикарпатський університет (найбільш цитований університет за нормалізованими показниками). Фізико-технічний інститут низьких температур (наукова академічна установа з найбільшою кількістю публікацій, зроблених у міжнародній науковій співпраці). Харківський університет (університет з найбільшою кількістю публікацій, зроблених у міжнародній науковій співпраці).

Номінація «Комерціалізація науки» (за наукове співробітництво з реальним сектором економіки). Ужгородський університет. НТУ «Харківський політехнічний інститут». Інститут електрозварювання НАН України. Інститут фізичної хімії НАН України. Львівський університет.

Номінація «За грантове фінансування науки». Головна астрономічна обсерваторія (наукова академічна установа з найбільшою кількістю публікацій, профінансованих міжнародними грантами). Львівський університет (університет з найбільшою кількістю публікацій, профінансованих міжнародними грантами).

Номінація «Наука та інновації» (лідери інновацій). Інститут фізіології НАН України. НТУ «Київський політехнічний інститут».

22 грудня 2016 р. — Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила про успішне випробування вакцини від лихоманки Ебола.

11 січня 2017 р. — археологи виявили 12 давньоєгипетських гробниць — сімейних усипальниць та три виточених у скелях вівтаря часів Нового Царства (1550–1069 рр. до н. е.) на території села Гебель-ель-Сілс в Єгипті в декількох кілометрах на південь від Долини Царів.

14 січня 2017 р. — археолог Мохаммад Насеріфард на околиці іранського міста Хомейні виявив найдавніші малюнки на Землі, вік яких оцінюють від 35 до 45 тис. років.

26 січня 2017 р. — українська вчена-математик Марина В'язовська отримала Премію Салема — 2016 за відкриття щодо найщільнішого пакування куль у 8 та 24-вимірних просторах з використанням методів модульних форм.